

До

Сашо Димитријоски
Директор

Агенција за електронски комуникации
Кеј Димитар Влахов бр. 21
1000 Скопје

Предмет: Забелешките, мислењата и предлози на Македонски Телеком АД Скопје по објавената НАМЕРА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПОСТАПКА НА ЈАВЕН ТЕНДЕР ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ДАВАТЕЛ НА УНИВЕРЗАЛНА УСЛУГА

Почитуван,

Агенцијата за електронски комуникации (понатаму "АЕК") на 13.07.2016 година на својата веб страна јавна расправа по Намерата за спроведување на постапка на јавен тендер за определување на давател на универзална услуга понатаму ("Намерата"). Во прилог на овој допис Ви ги доставуваме забелешките, мислењата и предлозите на Македонски Телеком АД Скопје (понатаму "МКТ") по објавената намера.

Точка 1- ПРЕДМЕТ

Предмет на оваа намера за спроведување на постапка на јавен тендер е избор на по еден давател на универзална услуга за секоја од следните услуги опфатени со универзалната услуга и тоа:

- *Поверзување на краен корисник на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа, врз основа на негово разумно барање,*
- *Обезбедување на целосен телефонски именик за претплатниците во Република Македонија и обезбедување на целосна телефонска служба за информации,*
- *Обезбедување на јавни телефонски говорници или други јавни пристапни точки за обезбедување на говорни телефонски услуги*

Коментар на МКТ:

Сметаме дека вака формулираниот предмет на намерата не е согласност со **Законот за електронските комуникации** („Службен весник на РМ бр. 39/2014, 188/2014 и 44/2015, 193/2015), во кој од **член 93 до член 95** се опишани **четирите услуги кои ги опфаќа универзалната услуга** и тоа:

Член 93 -Обезбедување пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги

Член 94-Обезбедување на целосен телефонски именик и целосна телефонска служба за информации

Член 95-Јавни телефонски говорници или други јавни пристапни точки за обезбедување на говорни телефонски услуги

Член 96-Мерки за лица со инвалидитет

Истите услуги како дел од Универзалната услуга се опишани и во **Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга** (Сл. весник 185/2014) (понатаму "Правилникот"), каде во **Член 2 став 2** се наведени услугите кои ја сочинуваат универзалната услуга:

“Услуги опфатени со универзалната услуга, а кои се предмет на уредување со овој правилник, во согласност со Глава дванаесетта од Законот за електронските комуникации се:

- Обезбедување пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги;
- Обезбедување на целосен телефонски именик и целосна телефонската служба за информации;
- Обезбедување јавни телефонски говорници или други јавни пристапни точки за обезбедување на говорни телефонски услуги и
- Преземање на мерки за лицата со инвалидитет и за учениците со посебни образовни потреби во редовните и посебните основни и средни училишта.“

Дополнително во **Член 7 став 1** од Правилникот се определени услугите кои се дел од **Обезбедување пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги:**

“ (1) Давателот на универзална услуга за обезбедување пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги треба на секој краен корисник, врз основа на негово разумно барање, да му обезбеди поврзување со јавна комуникациска мрежа на фиксна локација, со што ќе му овозможи:

- **Појдовни и дојдовни говорни повици во националниот (домашниот) и меѓународниот телефонски сообраќај;**

- **Комуникација преку факсимил машина и**

- **Пренос на податоци со брзина доволна да се обезбеди ефикасен пристап на интернет, како што е утврдено во членот 8 од овој правилник. “**

Спојувањето на четвртата услуга (Преземање на мерки за лицата со инвалидитет и за учениците со посебни образовни потреби со првата (Обезбедување пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги) и третата (Обезбедување јавни телефонски говорници) ги става обврските спрема лицата со посебни потреби во сенка и ги право помалку значајни во споредба со другите обврски од Универзалната услуга.

Напротив обезбедувањето на еднаков пристап на лицата со посебни потреби до електронските комуникациски услуги како засебна услуга не е никаков проблем за било кој давателна услуги кој по дефиниција на универзална услуга треба да овозможува пристап и да обезбедува услуги до сите корисници на целата територија на Република Македонија, и нема потреба да се врзува со другите две услуги.

Одговор од АЕК:

Коментарот не се прифаќа.

Аргументите не се доволни и убедливи дека треба да се назначат четири даватели на универзална услуга за секоја услуга посебно:

- Обезбедување пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги;
- Обезбедување на целосен телефонски именик и целосна телефонската служба за информации;
- Обезбедување јавни телефонски говорници или други јавни пристапни точки за обезбедување на говорни телефонски услуги и
- Преземање на мерки за лицата со инвалидитет и за учениците со посебни образовни потреби во редовните и посебните основни и средни училишта.

Член 96 од ЗЕК се однесува на мерките што треба да ги превземат давателите на универзална услуга кон лицата со инвалидитет. Во Член 96 во ставовите (1) и (2) од ЗЕК кој се однесува на **Мерките за лицата со инвалидитет** стои дека **“Давателите на универзална услуга ...”**, што не значи дека Агенцијата треба да назначи посебен давател на универзална услуга за исполнување на обврските за лицата со инвалидитет. Објавената Намера за спроведување на постапка на јавен тендер за определување на давател на универзална услуга е во согласност со Член 96 од ЗЕК и предвидени се мерките за лицата со инвалидитет кои што треба да ги исполнат давателите на универзална услуга.

Член 2 од Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга се однесува на услугите кои што се опфатени во универзална услуга, и не посочува дека Агенцијата за секоја од оваа услуга ќе определи посебен давател на услуга. Објавената Намера за спроведување на постапка на јавен тендер за определување на давател на универзална услуга е во согласност со Член 2 од Правилникот и ги опфаќа сите 4 услуги.

Намерата за спроведување на постапка на јавен тендер за определување на давател на универзална услуга не е спротивна на Член 7 став 1 од Правилникот.

Уште повеќе, во член 15 од Правилникот во ставовите (1), (2), (3) и (4) наведено е кои од мерките за лицата со инвалидитет и за учениците со посебни образовни потреби треба да ги

реализира давателот на универзална услуга за обезбедување на пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги, додека останатите мерки за лицата со инвалидитет и за учениците со посебни образовни потреби кои што се наведени во став (5) и (6) од член 15 на Правилникот треба да ги исполни давателот на универзална услуга за јавни телефонски говорници.

Агенцијата е на став дека нејафикасен начин е да се назначат три даватели на универзална услуга како што е назначено во Намерата, и дека тукму тие три даватели на универзална услуга најсоодветно ќе одговорат на барањата на лицата со инвалидитет.

Точка 2.4 Употребена технологија

Универзалната услуга се обезбедува преку јавна електронска комуникациска мрежа без разлика на видот на применетата технологија за пристап (поврзување со кабелска мрежа или радиокомуникациска мрежа).

Коментар на МКТ:

Сметаме дека треба да се нагласи и да се дополни горната реченица дека универзалната услуга е обезбедување на **услуги на фиксна локација** независно од применетата технологија, согласно Член 2 став 1 алинеја 1 од Правилникот, за да не дојде до конфузија дека и мобилните комуникациски услуги се дел од универзалната услуга.

Одговор од АЕК:

Коментарот се прифаќа. Текстот во точка 2.4 Употребена технологија се менува и гласи:

“Универзалната услуга што ќе обезбеди поврзување на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа се обезбедува преку јавна електронска комуникациска мрежа без разлика на видот на применетата технологија за пристап (поврзување со кабелска мрежа или радиокомуникациска мрежа).”

Точка 2.5 Рок на исполнување на обврските

Избраниот давател на универзалната услуга треба брзината на податоци од 2Mb/s за дојдовна насока (downlink) да ја обезбеди во рок од една година од денот на склучување на договорот за обезбедување на универзалната услуга.

Коментар на МКТ:

Нема логика давателот на универзална услуга да отпочне со давање на услуги интернет со брзина од 2Mb/s за дојдовна насока (downlink) во рок од една година од денот на склучување на договорот за обезбедување на универзалната услуга, бидејќи давател на универзална услуга ќе биде назначен за период од 5 години а само 4 години ќе биде давател на услугата. Најзначајно е дека доколку на давателот на универзална услуга му е потребна една година да отпочне со давање на услуги, тој не е најсоодветниот кандидат за назначување за давател и е неспособен за обезбедување на услугата. Назначувањето на давател на универзална услуга кој е не е подготвен за давање на универзална услуга односно нема соодветна мрежа и средства да биде давател, е на штета на крајните корисници кои ќе очекуваат услуга а во исто време ќе го оптовари Компензациониот фонд за универзална услуга со побарувања кои би биле повисоки од реалните трошоци на давател кој е веќе подготвен.

Најзначајно е што овој услов е контрадикторен со “Точка 2.8 Критериуми за оценување, алинеја , - Подготвеноста на кандидатот да ја обезбедува универзалната услуга“, со кој треба да се оценат кандидатите колку однапред се подготвени да бидат даватели на универзална услуга. Овој критериум се однесува на услугата “Обезбедување пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги”, во состав на која според Точка 2.1 од Намерата се следните услуги:

- Појдовни и дојдовни говорни повици во националниот (домашниот) и меѓународниот телефонски сообраќај,

- Комуникација преку факсимил машина и
- Пренос на податоци со брзина од најмалку 2Mb/s за дојдовна насока (downlink) што е доволна да се обезбеди ефикасен пристап на интернет

Обезбедување на ефикасен пристап до интернет од најмалку 2Mb/s е дел од услугата за која ќе се оценува подготвеноста за кандидатот да ја обезбедува услугата, и не може да се толерира една година избраниот кандидат да се подготвува.

Одговор од АЕК:

Коментарот не се прифаќа.

Барањето во точка 2.5 од Намерата е во согласност со Член 8 став (2) од Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга.

Точка 2.8 Критериуми за оценување

Подготвеноста на кандидатот да ја обезбедува универзалната услуга—50 бода

Коментар на МКТ:

Сметаме дека согласно Член 97 став 6, алинеја 4 од Законот за електронските комуникации („Службен весник на РМ бр. 39/2014, 188/2014 и 44/2015, 193/2015) насловот треба да се смени во “Критериуми за избор на давател на услуга”.

Предлагаме покрај горниот предлог за измена на насловот да се дополни со следните детали. Имено во “Критериуми за избор на давател на услуга” во тендерската документација и во самата Намера треба да бидат специфицирани следните критериуми за избор:

Задолжителни критериуми за избор на давател на универзална услуга за сите четири услуги:

- Подготвеноста на кандидатот да ја обезбедува универзалната услуга (економска-финансиска и техничка способност) –75 бода, и тоа:
  1. Документ за техничко технолошки бонитет кој треба да содржи податоци:
    - ✓ **стручен кадар, искуство во овозможување на универзалната услуга** или слични услуги
    - ✓ **расположлива опрема** и други капацитети потребни за исполнување на обврската
    - ✓ **достапност**, можноста да **обезбедат пристап** до сите корисници
      - **вкупен број на пристапни линии на фиксна локација** (активни преку кои што се обезбедува барем една услуга и неактивни (**покривање**)) (Бакар, FTTH (PON), FTTH (P2P), FTTC/FTTB, Кабелска (HFC)(DOCSIS 3.0));
      - **активни пристапни линии** (активни преку кои што се обезбедува барем една услуга (искористеност)) (Бакар, FTTH (PON), FTTH (P2P), FTTC/FTTB, Кабелска (HFC)(DOCSIS 3.0));
      - **број на корисници на кои им обезбедува интернет на фиксна локација** со минимална брзина од 2Mb/s за дојдовна насока

Исто така би требало да се смени и начинот на бодување односно на првиот критериум за избор би требало да да се дадат 75 бода наместо 50 бода како најзначаен и најмеродавен критериум за подготвеност на кандидатот за обезбедување на универзална услуга.

Предлогот на Македонски Телеком АД е во согласност со “BEREC Report on Universal Service – reflections for the future”, BoR (10) 35 од Јуни 2010, D. Designation of the universal service provider(s), 3. Designation criteria во кој се наведува дека во најголем број на европски земји кои го поминале процесот на назначување на даватели на универзална услуга, постојат две фази од процедурата на јавниот тендер, што беше случај и во Македонија во тендерската постапка за избот во 2011 година.

Првата фаза е проверка (исполнување на критериуми) дали кандидатите имаат неопходните квалификации за назначување за давател на универзална услуга.

Втората фаза е евалуација на кандидатите, кој од квалификуваните кандидати најдобро ги исполнува критериумите за исполнување на обврските од универзалната услуга.

Според овој извештај на BEREC во **техничките критериуми** за избор меѓу другото мора да бидат вклучени и следните критериуми:

- ✓ **достапност**, можноста да обезбедат пристап до сите корисници
- ✓ исполнување на параметрите за квалитет (да не се пречекорат минималните целни вредности)
- ✓ **искуство во овозможување на универзалната услуга** или слични услуги
- ✓ **големината на операторот во смисла на покривање** со јавна комуникациска мрежа за овозможување на јавни телефонски услуги на фиксна локација во регионот во кој ќе биде назначен давателот

Задолжително е исполнување и на **економско-финансиските критериуми** во кои според BEREC спаѓаат:

- ✓ **економско-финансиската состојба на операторот** (позитивен биланс на состојба и биланс на успех)
- ✓ тарифите кон крајните корисници
- ✓ нето трошокот/висината на средствата кои ќе ги побараува давателот на Универзалната услуга од Компензацискиот фонд

Сметаме дека треба да се направат следните измени:

- 25 бода за бројот на активни корисници на операторот. Се пресметува врз основа на бројот на активни корисници на јавни телефонски и интернет услуги на фиксна локација (поеднична услуга или во пакет) на јавна фиксна електронска комуникациска мрежа, заклучно со 30.06.2016 година, согласно следната формула:

$$K1 = (A_i / A_{\max}) * 25, \text{ каде што}$$

A_i е бројот на претплатници на понудувачот;

$A_{\max}$ е максималниот број на претплатници на било кој од понудувачите.

- Висината на потребните средства за обезбедување на услугата односно предвидениот износ на надомест од компензацискиот фонд за универзална услуга што кандидатот ќе го побара за обезбедување на услугата – 30 бода
- Понудувачот кој има најнизок проценет нето трошок за обезбедување на услугата на која се однесува понудата добива 50 бодови.

Бројот на мобилни претплатници на електронска комуникациска мрежа треба да се исклучат бидејќи универзалната услуга се однесува исклучиво на давање на услуга на фиксна локација односно не се релевантен податок кој ја одразува подготвеноста на кандидатот. Во Правилникот во член 6 став 1 упатува дека *“Доколку при постапката на јавен тендер не се изврши избор на давател на универзална услуга, Агенцијата може да донесе одлука со која ќе определи еден или повеќе даватели на универзална услуга. Агенцијата како давател на универзална може да го определи операторот со значителна пазарна моќ на јавни телефонски услуги на определена фиксна локација или операторот со најголем број на претплатници на јавни телефонски услуги на определена фиксна локација.”* без разлика дали има или нема мобилни претплатници. Од тука не е јасно зошто мобилните претплатници да бидат критериум за избор во тендерска постапка а при директно назначување на давател критериум се само фиксните корисници.

Истото се однесува и на инвестиции во мобилна комуникациска мрежа, бидејќи само мал дел од инвестициите во мобилна мрежа би се однесувале на услуги на фиксна локација односно инвестициите во мобилна мрежа не се релевантни за избор давател на универзална услуга без разлика што услугата на фиксна локација не зависи од технологијата.

Инвестициите од друга страна и воопшто не се значајни од причина што покриеноста со мрежа (фиксна и мобилна) на операторот се изразува во број на инсталирани линии за фиксните мрежи и извештаи за покриеност со сигнал за мобилните мрежи кои значат сегашна состојба со покриеност со мрежа. **Инвестициите во мрежа не мора да бидат направени во последните три години за да операторот има задоволителна покриеност и од тука операторот кој има веќе изградена мрежа и не морал да инвестира во последните три години се става во нерамноправна положба во споредба со операторот кој ја градел мрежата во последните три години.**

Сметаме дека критериумот за висина на инвестиции во последните три години е излишен бидејќи не дава реална информација за вкупните инвестиции што операторот ги направил во мрежа и треба да се избрише, а да се зголеми бројот на бодови во првиот критериум- **“Подготвеноста на кандидатот да ја обезбедува универзалната**

услуга” според кој кандидатот треба да даде информација за покриеност со мрежа и мрежни капацитети.

Во согласност со препораката од извештајот на BEREC задолжителен документација и критериуми кои треба да бидат дел од Намерата како и дел од тендерската документација се следните:

Задолжителна документација која треба да ја приложи секој кандидат за давател на универзална услуга

1. доказ за регистрација, односно тековен извадок од трговски регистар, издаден од надлежен орган,
2. Извештај за билансот на состојба и податоци од билансот на успех потврдени од Централниот регистар за последните три години, односно за странско правно лице, ревизорски извештај издаден од странска реномирана институција регистрирана за вршење на ревизија и кој треба да содржи податоци за вкупното економско работење на странскиот понудувач
3. доказ за бројот на претплатници на фиксни телекомуникациски услуги на понудувачот потврден од ревизорска куќа или од надлежно национално регулаторно тело од областа на електронските комуникации,
4. изјава на понудувачот дека во последните пет години не му била изречена правосилна пресуда за учество во злосторничка организација, корупција, измама или перење пари,;
5. потврда дека не е отворена постапка за стечај издадена од Централниот регистар на РМ или од надлежен орган од земјата каде понудувачот е регистриран ;
6. потврда дека не е отворена постапка за ликвидација издадена од Централниот регистар на РМ или од надлежен орган од земјата каде понудувачот е регистриран,
7. потврда за платени даноци, придонеси и други јавни давачки издадена од Управата за јавни приходи или од надлежен орган од земјата каде понудувачот е регистриран,
8. потврда од Регистарот на казни за сторени кривични дела на правните лица дека не му е изречена споредна казна привремена или трајна забрана за вршење на одделна дејност издадена од Централниот регистар на РМ или од надлежен орган од земјата каде понудувачот е регистриран,
9. потврда дека со правосилна пресуда не му е изречена прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност, односно привремена забрана за вршење одделна дејност од Централниот регистар на РМ или од надлежен орган од земјата каде понудувачот е регистриран,
10. доказ за овластување за одговорното лице на понудувачот за поднесување на понудата и придружната документација, издаден од надлежен орган на понудувачот во оригинал,
11. доказ за структурата на сопственоста на понудувачот,

Критериуми според кои Агенцијата ќе ја исклучи од постапката секоја заинтересирана страна

Агенцијата ќе ја исклучи од постапката секоја заинтересирана страна која:

1. е во постапка на стечај или во постапка на ликвидација
2. Има неплатени даноци, придонеси и други давачки
3. И е изречена прекршочна санкција-забрана за вршење на професијата, дејност или должност, односно привремена забрана за вршење на одделна дејност
4. Не поседува стручен кадар, расположлива опрема и други капацитети потребни за обезбедување на услугата,
5. Дава лажни податоци и не ги доставува податоците што ги барала агенцијата

Одговор од АЕК:

Коментарите делумно се прифаќаат.

Насловите во Намерата во точки 2.8, 3.8 и 4.6 ќе се преименуваат од “Критериуми за оценување” во “Критериуми за избор на давател на услуга” за да биде во согласност со Член 97 став 6, алинеја 4 од Законот за електронските комуникации („Службен весник на РМ

бр. 39/2014, 188/2014 и 44/2015, 193/2015).

Предлогот за начинот за назначување на даватели на универзална услуга да биде во две фази на начин како што бил спроведен во 2011 година е неприфатлив бидејќи сменети се одредбите од Законот за електронски комуникации кои што важеа во 2011 година кога се спроведуваше постапката за назначување на даватели на универзална услуга. Согласно член 35 од ЗЕК кој што важеше во 2011 година Агенцијата ја пропишува тендерската постапка за определување на давател на универзална услуга со претквалификација. Во постоечкиот Законот за електронските комуникации („Службен весник на РМ бр. 39/2014, 188/2014 и 44/2015, 193/2015) повеќе нема ваква одредба.

Во однос на коментарите за критериумите за избор на давател на услуга истите делумно ќе бидат прифатени:

- Критериумот за инвестиции во областа на електронски комуникациски услуги во изминатите три години ќе биде целосно избришан бидејќи истиот критериум не отсликува реална информација за вкупните инвестиции што операторот ги направил во мрежата. Овој критериум ќе биде избришан и во делот на избор на давател на универзална услуга за поврзување на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа и во делот за избор на давател на универзална услуга за јавни телефонски говорници
- Критериумот за брзина на исполнување на обврската за обезбедување на широкопојасен интернет од најмалку 2 Mb/s е веќе определен и максимизиран со Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга објавен во Службен весник на РМ бр. 185 од 16.12.2014 година. Со тоа тој рок станува услов кој треба да биде исполнет од операторот кој ќе биде давател на универзална услуга за обезбедување на пристап на фиксна локација и обезбедување на телефонски услуги. Сметаме дека дополнителното оценување на овој рок не е потребно уште повеќе затоа што оваа услуга се воведува за прв пат а неговото исполнување не може да биде контролирано или проверено од страна на АЕК во моментот на оценување на понудите од операторите кои ќе учествуваат во тендерската постапка.
- Во однос на критериумот за позитивен биланс на успех и биланс на состојба, АЕК е на мислење дека не е доволно јасно дефиниран на каков начин може да биде оценуван. Исто така сметаме дека економско-финансиските критериуми веќе ќе бидат опфатени со тендерската документација како минимални критериуми и затоа не е потребно истите да бидат предмет на дополнително оценување.
- Иако Агенцијата е на став дека критериумот за мрежно покривање без разлика дали се работи за фиксна или мобилна мрежа е релевантен критериум истиот не може да биде воведен како критериуми за избор на давател на услуга бидејќи Агенцијата не е во можност да ги верификува податоците кои што операторите ќе ги достават во моментот на оценување на понудите од операторите кои ќе учествуваат во тендерската постапка.
- Во делот за критериум за Подготвеност на кандидатот да ја обезбедува универзалната услуга во согласност со член 97 од ЗЕК дека особено треба да се води сметка, обезбедувањето на универзалната услуга да се врши на трошковно-ефикасен начин којшто може да биде употребен при утврдувањето на нето трошоците за обезбедување на конкретната универзална услуга, Агенцијата врши измена на критериумите за избор на сите три даватели на различните услуги со тоа што за задоволување на критериумот Подготвеност на кандидатот да ја обезбедува универзалната услуга ќе биде обезбеден со исполнување на минимални критериуми од страна на кандидатите за даватели на универзална услуга. Со ова се отвара можноста за поефикасно искористување на средствата од компензацискиот фонд за универзална услуга, што гледано во перспектива дава можност за евентуално намалување на надоместокот преку поефикасно користење на средствата од фондот. Предходните решенија даваат можност за фаворизација на поголемите оператори и поставување на бројни дилеми, во смисла на која група на претплатници е релевантна за бодување, а истовремено се наметнува и обврската за проверка на валидноста на презентираниите податоци кои дополнително можат да бидат мултиплицирани зависно од пакетираните услуги и да не кореспондираат со реалните податоци на пазарот. Дополнително, ваквите бројки на претплатници можат да предизвикаат одредена предвидливост на резултатите од бодувањето со оглед на тоа што Агенцијата истите ги добива согласно обврските за

известување на операторите.

Бодовите ќе бидат на следниот начин: Висината на потребните средства за обезбедување на услугата односно предвидениот износ на надомест од компензацискиот фонд за универзална услуга што кандидатот ќе го побара за обезбедување на услугата – 100 бода, што е во потполна согласност со ставот (10) од членот 97 од Законот за електронските комуникации. Ова ќе се однесува во делот за Критериуми за избор на давател на универзална услуга за обезбедување пристап на фиксна локација со јавна комуникациска мрежа и во делот за избор на давател на универзална услуга за Јавни телефонски говорници.

Предложените техничките критериуми веќе се обвска на операторот кој ќе биде избран за давател на универзалната услуга во согласност со ЗЕК и Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзална услуга. Затоа сметаме дека нема потреба да бидат оценувани повторно во постапката за избор на давател на универзална услуга.

Во постапката за назначување на оператор за давател на универзална услуга Агенцијата не може да ги исклучи операторите кои што немаат позитивен биланс на состојба или биланс на успех бидејќи истите не се единствен показател за економско-финансиската состојба на операторот (economic and financial standing of the undertaking), и истите зависат од многу други фактори како што се степенот на инвестиции на операторот, приходите и останато. Дефинирањето на листата на задолжителната документација која треба да ја приложи секој кандидат за давател на универзална услуга, како на пример ДРД Образец или Потврда за нотификација не е предмет на оваа Намера и истата ќе биде дефинирана во тендерската документација. Вашите предлози ќе бидат земени во предвид при изработката на оваа тендерска документација.

Заради тоа во согласност со членот 4 од Правилникот за обезбедување на услугите опфатени со универзалната услуга за оценување на подготвеноста на кандидатот да ја обезбедува услугата опфатена со универзалната услуга, сметаме дека треба да биде воведен минимален критериум во однос на економско-финансиските состојба на операторот. Според Директивата за јавни набавки на Европската Унија тоа би се однесувало на вкупните годишни приходи на компанијата во изминатите години, што не би требало да ја надмине двојната вредност на проценетата годишна вредност на тендерот со цел да не се дискриминираат одреден број на потенцијални учесници во постапката.

На тој начин точката 2.8 ќе изгледа вака:

Критериуми за избор на давател на услуга

Критериумите за избор на давател на услуга врз основа на кои ќе се изврши избор на давател на универзалната услуга се:

1. Подготвеноста на кандидатот да ја обезбедува универзалната услуга и тоа: Понудувачот треба да има остварено приходи од електронски комуникациски услуги во изминатите 3 години од најмалку 120,000,000 денари на годишно ниво.
2. Оценка за висината на потребните средства за обезбедување на услугата, односно предвидениот износ на надомест од компензацискиот фонд за универзална услуга што кандидатот ќе го побара за обезбедување на услугата во висина од 100 бодови.
  - Понудувачот кој има најнизок проценет нето трошок за обезбедување на услугата на која се однесува понудата за вкупно времетраење на договорот добива 100 бодови. Останатите понудувачи за обезбедување на истата услуга добиваат бодови според следната формула:

$$K3 = (A_{min} / A_i) * 100,$$

каде што

A_{min} е најнискиот понуден нето трошок на било кој од понудувачите;

A_i е понуден нето трошок на понудувачот кој се оценува.

Горе наведените забелешки и критериуми на Македонски Телеком АД се однесуваат и на услугата “Обезбедување на јавни телефонски говорници или други јавни пристапни точки за обезбедување на говорни телефонски услуги” како и за “Преземање на мерки за лицата со инвалидитет и за учениците со посебни образовни потреби во редовните и посебните основни

и средни училишта”.

Бараме сериозно да бидат разгледани нашите коментари и се надеваме дека ќе имаме можност на јавна расправа да ги образложиме подетално нашите ставови.

Благодарност на соработката.

Директор на Сектор за регулативни и големопродажни прашања
Слободанка Гиевска